No. 38. DONDERDAG 28 MAART. 1861.

ACHT EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.20, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

De BURGEMEESTER der gemeente Assen maakt bij deze aan de belanghebbenden dezer Gemeente bekend, dat het halfjaars kohier van het patentregt, dienst 1860/61, door den Heer Commissaris des Konings in Drenthe den 18 Maart 1861 is executoir verklaard en heden ter invordering aan den heer Ontvanger overgegeven, zullende mitsdien een iegelijk na bekomene kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn denzelven, overeenkomstig de bestaande verordeningen, te voldoen, op straffe van parate executie, terwijl de zoodanigen, welke hun aanslagbiljet niet mogten hebben ontvangen, zich ten kantore des Ontvangers moeten vervoegen, alwaar een dubbel van hetzelve kosteloos aan de belanghebbenden zal worden uitgereikt.

Dat zij, die vermeenen te hoog of verkeerdelijk te zijn aangeslagen, zich deswege schriftelijk op gezegeld papier in reclame kunnen voorzien, gerigt aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie en des verkiezende in te dienen bij den Heer Contrôleur der Directe Belastingen, mits binnen drie maanden na de executoirverklaring der Kohieren, terwijl daarnevens zal worden gevoegd:

A Een uitstreksel of extract uit het kohier, en
B. Eene duplicaatkwitantie wegens voldoening der vervallene termijnen.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, daar waar zulks gebruikelijk is.

Gedaan te Assen den 26 Maart 1861.

De Burgemeester voornoemd,
VAN DER FELTZ.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

28 Maart.

In een Berlijnsch blad, dat met de Regering in betrekking staat, leest men het volgende zeer opmerkelijk artikel:

″Nooit is eendragt tusschen regering en geregeerden van grooter waarde, dan wanneer gevaren van buiten dreigen, en de belagers van het geluk en de welvaart onzes vaderlands op onze inwendige tweedragt loeren en hopen. Nooit was daarom de eendragt van grootere waarde dan heden Eene onrustige, in hare gevolgen niet te berekenen beweging, waart in vele staten van Europa rond.

″Nog is de vrede bewaard, en wij hopen dat hij bewaard zal blijven; maar wij alleen zien de toekomst twijfelend te gemoet, en wij kunnen er niet met zekerheid op rekenen, dat de verwikkelingen, waarin Europa zich thans bevindt, op den duur of voor langen tijd eene vreedzame oplossing zullen erlangen. Tegenover die onzekere toekomst strekt het ons tot gerustste!ling, dat Pruissen bestuurd wordt door eene sterke hand, door eenen vasten Koninklijken wil.

″In eenen tijd, toen het oorlogzuchtig karakter van het tegenwoordig tijdperk van Europa nog veel minder duidelijk aan het licht gekomen was, heeft 's Konings wijsheid ingezien, dat Pruissen behoefte had aan versterking van zijne strijdkracht. Thans zal niemand het bestaan van die behoefte in twijfel trekken, en wij zijn overtuigd dat 's lands vertegenwoordigers in eensgezindheid met de regering de middelen zullen verschaffen, die noodig zijn om hetgeen door den Koning tot stand gebragt is, duurzaam te verzekeren.

″Beschermd door een sterk en nationaal leger, onderling verbonden door opregte liefde tot den Koning, bezield door de fiere zelfbewustheid die door vrije instellingen en eene roemrijke geschiedenis opgewekt en gevoed wordt, kan Pruissen zonder vrees de toekomst te gemoet gaan, en de feestvreugde van den dag van gisteren was eene uitdrukking van het blijmoedige vertrouwen hetwelk ons volk vervult.″

Keizer *Napoleon* III heeft aan de deputatie uit de Wetgevende Vergadering, die hem het antwoord op de troonrede bragt, dit gezegd:

″Ik dank der Kamer voor de uitgedrukte gevoelens en het in mij gestelde vertrouwen. Door dit vertrouwen vind ik mij vereerd en gevleid, maar tevens geloof ik het mij waardig te hebben gemaakt door de bestendige zorg, waarmede ik de verschillende aangelegenheden behartig en waarbij ik ze steeds beschouw uit het gezigtspunt van het ware belang van Frankrijk. Letten wij op den geest des tijds, behouden wij al het goede dat het verledene in zich bevat, bereiden wij de toekomst voor, door den loop der beschaving te bevrijden van de vooroordeelen die haar belemmeren, en de utopiën die haar in gevaar brengen, dan handelen wij zoo als het behoort om aan onze kinderen rustige en voorspoedige dagen achter te laten. In weêrwil van de levendigheid der discussiën betreur ik het volstrekt niet, dat de groote staatsligchamen de moeijelijke kwestiën van de buitenlandsche politiek hebben behandeld.

″De natie trekt daaruit in menigerlei opzigt voordeel. Die debatten onderrigten haar, zonder haar ongerust te kunnen maken. Ik zal mij altijd gelukkig achten het met u eens te zijn. Aan hetzelfde stemregt hebben wij onzen oorsprong te danken; geleid door dezelfde gevoelens, zullen wij elkander onderling helpen, om bevorderlijk te zijn aan den luister en de welvaart van Frankrijk.″

Toch is — zegt men — de Keizer zeer ontevreden op de Wetgevende Vergadering.

Door den Bisschop van Poitiers is geantwoord op het hem beteekende rapport van den raad van state in zake zijn mandement De prelaat betwist de bevoegdheid van dat ligchaam om in deze aangelegenheid te beslissen, daar het een officiëel ligchaam is ingesteld bij organiek decreet, maar niet erkend door den Heiligen Stoel. Hij komt ook op tegen de uitlegging, krachtens welke het hoofd van den Staat bij Pontius Pilatus wordt vergeleken, en vraagt met welk regt men den Keizer laat tusschen beide komen in een geschil, waarbij hij (Bisschop) door een onderteekend mandement antwoord geeft aan een tegenstander, die zijne brochure insgelijks heeft geteekend.

In de Pauselijke staten worden bij voortduring antipauselijke manifestatiën gedaan. Den 14 dezer, verjaardag van Koning *Victor Emmanuel*, zijn te Civita-Vecchia de inwoners in optogt door de straten der stad getrokken met een duizendtal banieren, waarop te lezen stond: *Leve Victor Emmanuel!* Te Velletri moest de gemeenteraad drie kandidaten voor de waardigheid van gonfaloniere kiezen, en zijne keus viel op *Victor Emmanuel Cavour* en *Napoleon* III.

Aan de *Triëster Zeitung* wordt uit Milaan geschreven dat in die stad de ″Kossuth-banknoten″ voor 50 pCt gekocht en verkocht worden.

En Civita-Vecchia zou het laatste toevlugtsoord zijn van *Pius* IX!

Het besluit van het Britsche Lagerhuis — met 144 tegen 39 stemmen — tot behoud van de zweepslagenstraf in het leger en op de vloot, geeft een Londensch Dagblad de volgende opmerking in de pen:

″Er waren dus nog geen 200 leden om hunne meening te doen kennen over eene vraag, waarbij de menschelijkheid en de zedelijkheid belang hebben. Het was wel is waar ruim middernacht toen de zaak behandeld werd, maar men twijfelt niet of men had, wanneer weder het een of ander schandaaltje te vernemen zou zijn geweest, zooals dezer dagen b. v. over de vervalsching der dépêches van Affghanistan, het getal der stemmenden gemakkelijk kunnen verdubbelen, door de leden te roepen, die in de bibliotheek, in de spreekkamers of in de koffijkamer hunnen tijd doorbragten.

″Het zij zoo! Voor nog een jaar is de zaak dus beslist. Het is intusschen goed te doen uitkomen, dat ter naauwernood een vierde gedeelte van het tegenwoordige Lagerhuis voor de afschaffing van de bedoelde straf is, indien men onder de afwezigen dezelfde verhouding als onder de stemmenden aanneemt.″

Men schrijft uit Brussel:

″Het hof van cassatie zal weldra te beslissen hebben of het Koninklijk besluit van 1823, houdende strafbepaling tegen het collecteren zonder vergunning, ook van toepassing is op de inzamelingen voor den Sint-Pieterspenning. Gij weet dat het hof van appel te Brussel, na eerst, zoo als dat te Luik zekere pastoors, die voor den St. Pieterspenning collecteerden, te hebben veroordeeld, later, in strijd met zijn aangenomen stelsel, andere pastoors wegens hetzelfde feit beklaagd heeft vrijgesproken, op grond dat genoemd besluit in het onderwerpelijke geval niet voorziet. Vermits het hof van cassatie voor het meerendeel uit clericale leden bestaat, is het te verwachten dat de St Pieterspenning zegevierend uit dezen strijd zal treden; intusschen is de procureur-generaal, de heer *Leclercq*, die zelf het woord zal voeren, alles behalve een voorstander dezer catholieke instelling. Wenschelijk is het dat, indien het hof van cassatie de geestelijkheid in het gelijk stelt, eene wet de misbruiken belette, welke ten deze gepleegd worden.

″Zoo laat de geestelijkheid te St. Josse ten Noorde (een voorstad van Brussel met 20,000 inwoners) van huis tot huis een register van inschrijving ter voorziening in de behoeften der eeredienst rondgaan. In dit register staan de namen van al de ingezetenen, en naast elken naam is het bedrag opgeteekend dat van hen gevorderd wordt Weinigen durven zich aan deze gedwongen heffing onttrekken; vooral de handelstand vreest de geestelijkheid misnoegd te maken. Dit is maar één voorbeeld van de misbruiken, wier tegengaan het besluit van 1823 ten doel heeft; nog duizend zou men kunnen vinden!

Uit Dürkheim wordt geschreven, dat de Londensche agent van Koningin *Pomaré* voor hare rekening aldaar eene bestelling van wijn heeft laten doen. Men schijnt er de hoop te voeden, te avond of morgen met een bezoek van de half wilde Koningin te worden vereerd, indien namelijk de wijn haar den lust mogt schenken, te Dürkheim de druivenkuur te ondergaan; er moet dan ook in dien geest reeds eene uitnoodiging aan hare zwarte Majesteit zijn gerigt.

Koningin *Pomaré* is niet bang voor annexie.

Napels blijft oproerig.

De bevolking weet niet wat zij wil, maar wil iets anders dan het tegenwoordige. De arbeiders hielden een optogt en er werd zelfs geschoten op eene — *processie*!

De oorlogs-Minister van den Paus deed de societeit der Fransche touristen sluiten.

't Comitaat van Posega wil geen Rijksraad, de gemeenteraad van Timeswar geen belastingen en Holstein geene constitutie, tevens geldig voor den geheelen Staat!

Cavour verklaarde in het Parlement: ″Italie moet Rome hebben als hoofdstad, maar kan die stad niet verkrijgen zonder Frankrijk's goedkeuring en zonder de overtuiging van alle opregte Catholieken, dat de Paus geen wereldlijk gezag moet hebben.

Maar *Antonelli* en *Cavour* zullen het niet eens zijn over het antwoord op de vraag: ″wie zijn *opregte* Catholieken?″

De Secretaris der Amerikaansche ambassade te Jeddo, is vermoord. Daarop kozen de Engelsche en Fransche gezanten het hazepad.

De Amerikaansche bleef op zijn post.

Over 't geheel is er veel, dat oorlog voorspelt.

Op de vraag: tusschen *wie* en *waarom*? blijven wij het antwoord schuldig. Die zich ten oorlog toerusten, weten het evenmin

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— De ambtenaar van het O. M. bij het Kantongeregt te Heerenveen verzoekt alle ambtenaren van politie, op te sporen waar de persoon van *Banke Haijes Beeldje*, laatstelijk schaapherder te Oudehorne, doch thans voortvlugtig, verblijf houdt. Hij loopt gebrekkig, heeft eene lamme hand, een kaal hoofd en is klein van gestalte.

Deze persoon wordt beschuldigd, van *Jacob Siebes Nijenhuis*, boerenzoon te Oudehorne, — bij wiens vader hij als herder in dienst was, en ten wiens huize in den vorigen jare een dienstmeisje van 16 jaren op eene geheimzinnige wijze is verdwenen, waarvan het lijk onmiddelijk bij de huizinge, in de rivier de Tjonger is teruggevonden, bij gelegenheid van Gorredijkster kermis, in eene herberg, bij herhaling te hebben verweten: ″*wat scheelt mij die Sibe-Annes-troep; ik wil bij dat moordenaarsvolk van Sibe Annes niet meer wezen, want moordenaars ben jimme en en' moord heb jimme gedaan;*″ zoodat het haastig vertrek van dezen *Beeldje*, als schaapherder in dienst van *Sibe Annes Nijenhuis*, van Oudehorne, en later weder van Elsloo, nadat men bewust was van de vervolging bij het Kantongeregt, het meer dan noodzakelijk maakt, dat genoemde *Beeldje* in persoon verschijnt, altbans dat men zijn verblijf weet. Op hem lag ten vorigen jare reeds de verdenking, dat hij zich had uitgelaten, dat hij van het op eens verdwijnen van gemeld dienstmeisje iets wist, doch, hierover gehoord, heeft hij zulks ontkend.

Men veronderstelt, dat hij herder is in Drenthe, Overijssel of Groningen.

— Men leest in de *Amersfoorter Courant* van 25 Maart:

″Heden morgen omstreeks 5 uur ontwaarde de wekker *van Groningen*, meer bekend onder den naam van *Keesje de Klopper*, dat een geweldige rook sloeg uit de ramen van het gebouw, genaamd *het Klooster*, op het Zand te Amersfoort, bij het garnizoen tot schermzaal en gymnastische oefeningen in gebruik. Hij informeerde onmiddelijk eenige personen in de nabijheid wonende en tot de brandweer behoorende.

″Weldra bevonden zich aldaar de heeren Burgemeester, de Luitenant-Colonel Garnizoens-Commandant, de Commissaris van Politie en verdere leden der brandweer. Terstond werden de noodige maatregelen genomen om den brand, welke zich in gemelde zaal voordeed, te blusschen door middel der brandspuit, die zich onder gemeld gebouw bevindt, en mogt men daarin dan ook spoedig slagen, zoodat de ingezetenen daardoor van brandalarm werden verschoond.

″Men ontdekte tevens, gelijk een geloofbaar ooggetuige ons verhaalt, dat onder gemeld locaal van stadswege kalk gedeponeerd lag, zoodat men spaarzaam met het aanwenden van water moest zijn, opdat deze kalk niet zou ontbranden.

″Eén korporaal-schutter was, door ijver overmand, in vol costuum met de bajonet op het geweer, aldaar toegesneld en bleef tot veler genoegen, aldus gewapend, in de nabijheid van den brand, geruimen tijd actief.

— Het provinciaal geregtshof in Overijssel heeft heden bij een uitvoerig arrest uitspraak gedaan in zake tegen *J. M. Harmans*, gewezen gemeenteontvanger te Avereest, beschuldigd van in die betrekking, gelden, aan genoemde gemeente toebehoorende, te hebben verduisterd en aan derzelver bestemming te hebben onttrokken.

Het Hof heeft daarbij in de eerste plaats de exceptie van onbevoegdheid, aan zijde des beschuldigden voorgesteld, verworpen; in de tweede plaats wettig en overtuigend bewezen geacht dat er een te kort in de gemeentekas aanwezig was, doch in de derde plaats niet wettig en overtuigend bewezen geacht, dat de beschuldigde te kwader trouw en met een bedriegelijk oogmerk zich dat te kort heeft toegeëigend of zoude hebben verduisterd.

Diensvolgens is de beschuldigde vrijgesproken en dadelijk op vrije voeten gesteld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Jl. Vrijdag was er groot diner bij Prins *Napoleon*; de heer *Jules Favre* behoorde tot de gasten.

— Een Fransch Officier van het Pauselijk leger heeft bij Keizer *Napoleon* vergunning gevraagd tot het aannemen en dragen eener hem door *Pius* IX geschonken ridderorde; doch hierop werd hem geantwoord, dat die vergunning niet noodig is, omdat hij zijne hoedanigheid van Franschman verloren heeft.

— In een eerstdaags te verschijnen brochure van den bekenden publicist *J. M Cayla* zal deze den toestand der lagere Geestelijkheid behandelen en voor de Priesters de vergunning eischen zich in het huwelijk te begeven.

— Te Parijs hebben een aantal geachte mannen van zeer verschillende denkwijze, Catholijke, Protestanten, Israelieten, vrijdenkers, zich tot eene commissie vereenigd met het doel om te bewerken, dat de Syrische Christenen door de Fransche troepen voortdurend tegen nieuwe moordtooneelen beschermd worden.

— Nog steeds wordt gezocht naar eene der ongelukkige slagtoffers van den Canunnik *Mallet*, die, veroordeeld wegens aanranding, nogthans eene der door hem zoo schandelijk gedoopte Jodinnen weet verscholen te houden 't Is opmerkelijk, dat deze zaak zoo weinig besproken wordt: toen een kind aan een Fransch regter werd ontroofd, was Parijs er vol van; toen een Kind *Mortara* werd ontnomen, was Europa in rep en roer; nu heeft een Canunnik met de grootste huichelarij het ongeluk in eene familie gebragt; hij heeft bekeering to het Christendom als middel gebezigd, om zijne lusten bot te vieren, hij heeft zijne slagtoffers tot waanzin gebragt, hij wordt gevonnisd; en nog weet hij een zijner offers voor hare betrekkingen verborgen te houden, en men is er kalm onder. Een kind zijnen ouders te ontrooven ontroert aller ziel; een meisje te ontvoeren, haar te verschuilen en dat nog wel na jegens hare zusters zich aan schandelijke misdaden te hebben schuldig gemaakt, kan geschieden, zonder dat de openbare meening zich luide doet hooren!

De Charivari geeft aan den beruchten moordenaar *Jud*, dien de politie van geheel Europa zoekt, den raad aan *Mallet* te gaan vragen, dat hij hem in een klooster plaatse Hij kon dat verzekerd zijn, dat de politie hem niet kon magtig worden! En dat gebeurt in onze eeuw!

Het proces *Mallet* heeft buitendien opmerkelijke bijzonderheden doen aan 't licht komen. Zoo is het gebleken, dat zoowel onder het Volk als onder de ambtenaren eene vrees voor de Geestelijkheid heerscht, welke deze van dag tot dag in hare aanmatigende handelingen zekerder maakt. Zoo had een Priester te Montpellier zich aan onderscheidene misdrijven schuldig gemaakt, waarvan de autoriteit de bewijzen in handen had. De Keizerlijke Procureur gaf den Commissaris van Politie last den schuldige te arresteren, doch deze schreef den Procureur, dat de beschuldigde President der vereeniging St. Vintius da Paulo was, mitsdien kon hij de arrestatie niet bewerkstelligen, want hij zou zich en zijne vrouw daardoor den ondergang berokkenen en zijne kinderen van elk vooruitzigt berooven.

Nu wendde men zich tot den Officier der Gendarmerie; hij wees het voorstel om dezelfde reden schriftelijk van de hand, zoodat de Procureur tot andere middelen zijne toevlugt moest zoeken, om den beschuldigde in hechtenis te doen nemen. Daarop werd de zaak voor het hof van Montpellier gebragt, doch ook dit meende, wegens de de betrekking van een beklaagde tot genoemde Vereeniging, zich die van den hals te moeten schuiven en schoof haar het hof van Agen toe, dat op aanvraag bij het hof van cassatie te Parijs deze aangelegenheid thans heeft behandeld.

RUSLAND.

St. Petersburg. Blijkens officiële opgaven heeft in Rusland over 1860 het aantal gevangenen, ongerekend die der strafdivisiën en de groote misdadigers, 128343 bedragen, meest allen veroordeeld wegens misdrijven en overtredingen in hunne ambtsbetrekkingen gepleegd. Een bewijs dus hoezeer het administratief stelsel hervorming eischt.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Zwolle, 27 Maart.

N. Tarwe f 10.75 a f 10.25, dito ruwarige f 12.00 a f 00,00 — N. Rogge f 6.85 a f 5.75. — Boekweit nieuwe f 8.00 f 7.50, dito jarige f 0.00 a f 0.00. — Gerst n. f 6.50 f 6.10. — Haver n. f 4.50. — Paardeboonen f 7.65 a f 0.00. — Aardappelen f 3.50 a f 2.40. — Boter per ned. pd. f 1.20 a f 1.05. Per een achtste vat f 26.00 a f 25.50.

PARIJS, 27 Maart. 't Gerucht loopt hier, dat er in Italie onlusten zijn uitgebroken, en wel, dat er aan de Venetiaansche grenzen een gevecht zou hebben plaats gehad.

De rente $^{1}/_{4}$ gedaald.

Te Amsterdam waren de gisteren de Oostenrijksche Metallieken $40^{1}/_{2}$, Nationalen $47^{5}/_{8}$, Portugesche $44^{7}/_{8}$.

ASSEN, 28 Maart.

Bij de aanbesteding, jl. dingsdag aan het Gouvernementshuis alhier gehouden, van het maken van de benoodigde kunstwerken langs en over het Meppelerdiep, hebben ingeschreven: *H. M. Winters* te Assen voor f 8999—»; *G. Lubberink* te de Wijk voor f 9200—»; *J H. Oosterholt* te Groenlo voor f 9645—»; *H. Oets* te Hoogeveen voor f 9997—»; *J Vennink* te Assen voor f 10869—» en *A. Koops* te Assen voor f 10929 De eerste is aannemer geworden.

— Naar wij met zekerheid vernemen, zegt de *Gron. Ct* heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken zich bereid verklaard de concessie van wateropmaling uit het Punterdiep tot voeding van het Noord Willemskanaal te verleenen onder voorwaarde, dat de opmaling van water uit genoemd diep tijdelijk gestaakt zal moeten worden, wanneer de waterstand in het Winschoterdiep lager dan tot 0.20 el beneden het peil gedaald is.

Het is te wenschen, dat de directie van de Noord Willemskanaalmaatschappij deze voorwaarde zal kunnen aannemen, opdat de provinciën Groningen en Drenthe spoedig voordeel kunnen trekken van den belangrijken waterweg, die op eenige kleine werken na geheel voltooid is. Van deze werken zijn de teekening en bestekken reeds opgemaakt en ter goedkeuring opgezonden aan de Staten van de provincien Groningen en Drenthe.

— De beide zanggezelschappen te Frederiksoord: «Door oefening wordt de kunst verkregen» zijn voornemens, om op den Tweeden Paaschdag, in de Protestantsche Kerk, ten voordeele van de Diaconie-kas eenige zangstukken uit te voeren.

— Bij Koninklijk besluit van 22 Maart 1861, no. 76, zijn benoemd tot controleurs van den waarborg: aan het waarborgkantoor te Groningen, de heer *A. van der Voort*, thans contrôleur aan het waarborgkantoor te Amsterdam; aan het waarborgkantoor te Amsterdam, de heer *H. W. Vrijdag*, contrôleur van den waarborg, thans belast met de tijdelijke waarneming van de contrôle dienst aan het kantoor te Groningen.

— Uit het verslag der Overijsselsche Kanaalmaatschappij blijkt, dat over 1860 aan dividenden zal betaald worden: de eerste leening in aandeelen van f 1000, no. 1—1100, per coupon f 1.10 per heel en f 0.55 per half aandeel; de tweede leening in aandeelen van f 1000, f 11.10 per heel en f 5.65 per half aandeel.

De Maatschappij van het Zwolsche Diep betaalt een dividend over 1860 van f 6.

— De zeventiende algemeene vergadering van het *Nederl. onderwijzers genootschap* zal dit jaar te Utrecht gehouden worden, op nader te bepalen dagen van de maand Julij a. s. De vergadering zal worden geopend met eene rede door den heer *D. C. L. Neelmeijer*, hoofdonderwijzer aan de kon. school van Z. M. *Willem* III, op het Loo.

— Ook Bolsward zal eene gasfabriek bekomen.

Melbourne, in Australie, wordt reeds lang door gas verlicht.

— De Minister van Financien, gelet op de laatste zinsnede van het 1e lid der resolutie van den 20 Mei 1836, no. 81, heeft, met intrekking van § *a* der resolutie van den 24sten Junij 1843, no 124, alsmede van de laatste zinsnede van het 1ste lid der resolutie van den 20 Mei 1836 voornoemd, bepaald:

a. dat, ten einde den veenman, die in den loop der maand Januarij turf uit zijne veenderij afzendt, in de gelegenheid te stellen, om zich tegen alle moeijelijkheden met opzigt tot de afschrijving deswege op zijne rekening, te vrijwaren, hij een dubbel der opgave no. 10 (turf), door hem aan den schipper medegegeven, binnen drie dagen na de dagteekening dier opgave zal kunnen bezorgen ten kantore van den ontvanger, alwaar zijne rekening wordt gehouden;

b dat, bij aflevering van turf, die volgens de dagteekening der opgave no. 10 (turf) in den loop der maand Januarij door een veenman is afgescheept, de ontvanger, onder wiens kantoor de inslag plaats heeft, op het billet no. 22*a* [accijnsen] moet aanteekenen de dagteekening der opgave no 10, ten einde ten kantore, waar de rekening van den veenmansfleteraar wordt gehouden, door den ontvanger kunne worden nagegaan of de afgeleverde partij vóór of na den aanpeil is afgescheept;

c. dat, wanneer de afscheping vóór den aanpeil is bewerkstelligd, de afschrijving alsnog moet plaats hebben op de rekening van het voorafgegane jaar, immers voor zoo ver het billet no. 22*a* vóór de afsluiting dier rekening inkomt, het aan den veenman moet blijven overgelaten, om zich binnen den termijn, daartoe bij de 5de zinsnede van art. 5 der wet 30 Dec. 1839 [Staatsblad no. 56] gesteld, tot den Minister te wenden, ten einde teruggave van den accijs wegens zoodanige partij te erlangen;

d. dat, wanneer uit de aanteekening op het billet no. 22*a* blijkt, dat de afscheping na den aanpeil heeft plaats gehad, de afschrijving op de nieuw geopende rekening moet geschieden.

— Men schrijft uit Sappemeer:

«Tot waarschuwing van alle daarbij belanghebbenden kan worden medegedeeld, dat in de vorige week door de vleeschhouwers *v. d. H.* een wrakke stier werd gekocht en aangegeven voor f 55—», eene som, naar algemeene gedachte niet te laag, als men de omstandigheden in aanmerking wilde nemen. De Rijkscommiezen vermeenden echter, dat die aangifte niet hoog genoeg was, benaderden den stier en verkochten hem aan een ander persoon voor f 125—».

— Bij den burgerlijken stand der gemeente Veen[...] is op den 21 dezer aangegeven een doodgeboren kind [...] aldaar wonende echtgenooten en na verloop van [...] dagen een levend kind van het mannelijk geslacht, ge[...] ren uit dezelfde ouders.

— De 20 Maart heeft de Holl. Spoorwegmaatscha[...] de voorwaarden openbaar gemaakt voor de geldlee[...] van f 4 600 000 à 4 pC. ter uitvoering van de conce[...] der lijn van Scheveningen op Woerden.

— G. B., melkverkooper in de Bethanie-dwarsstraat Amsterdam, had het ongeluk bij het gebruik van [...] middagmaal een vischgraat in te slikken, ten gev[...] waarvan hij na hevige bloedspuwingen, is overleden. [...] was een man in de kracht van zijn leven en van een [...] sterk en gezond gestel, en laat eene hoogst zwangere vro[...] met vier nog zeer jeugdige kinderen na.

— Aanstaanden Maandag, tweeden Paaschdag, zal [...] zoölogische tuin te Antwerpen opengesteld zijn voor [...] leden, tegen betaling van 50 centimes per persoon; [...] opbrengst is bestemd ten behoeve der noodlijdenden [...] de overstroomingen hier te lande.

✝ **Meppel**, 27 Maart. Gisteren avond was het [...] velen een zeer genoegelijke avond; het hier in den [...] loopen zomer tot stand gekomen reciteergezelschap, on[...] de zinspreuk: «Oefening», hield voor het eerst [...] openbare vergadering. Onderscheidene jongelingen [...] verschillende maatschappelijke betrekkingen en beroep[...] als leden tot dit gezelschap behoorende, traden beurtel[...] op en droegen de navolgende stukken voor, als: 1o. [...] *twee Broeders*», door *van Rijswijk*, 2o. «*De twee Broe[...] voor Zaltbommel*», door *Bilderdijk*, 3o «*Het Paardend[...]* 4o. «*De Collega's of de Smid en de Advocaat*», 5o. «[...] *Onweder*», 6o «*De gevaarlijke Barbier*», 7o. «*De Le[...] Stoel*», 8o. *Ithaka*» van *Jan Trochè*, 9o. «*Aan een V[...] bij den dood van zijne dochter*», 10o. «*Het Nachtgezig[...]* 11o. «*De Dronkaard op zee*», 12o, «*Bij het Kerkport[...]* 13o. «*De maaltijd van Belzazar*», 14o. *De moeder [...] 't Doodenhuis*». 15o «*De Vrouwenhaters*», 16o. «*Het kloo[...] op den St Bernhard*».

Wij en velen met ons waren inderdaad niet wei[...] verwonderd over de schoone en juiste voordragt der st[...] ken, althans de meesten dezer jongelingen deden dit [...] toonden daardoor zeer veel lust en aanleg te bezit[...] voor deze zoo schoone en nuttige kunst, daar alles [...] buiten was geleerd en de voordragten alzoo uit het ho[...] geschiedden.

De heer *H Russcher*, benoemd hoofdonderwijzer [...] Schoonebeek, komt als president van dit gezelschap [...] dank toe voor zijne bemoeijingen en de goede rege[...] der werkzaamheden; wij voegen gaarne onzen wensch [...] den zijnen, dat dit gezelschap steeds op den ingesla[...] weg moge voortgaan en door oefening volmaak[...] worde

✝ **Veenhuizen**, 26 Maart. Door den gunstigen [...] des weders, is men gisteren in de veenderij alhier [...] gonnen met vreemd werkvolk turf te graven. Hoewel [...] de omliggende veenderijen in 't verleden jaar ste[...] weinig drooge turf bekomen is, zoodat zelfs vele schip[...] onbevracht weder van hier naar Holland vertrokken, [...] in onze veenderij geen onaanzienlijke hoeveelheid dro[...] turf verkregen.

Met het pooten van aardappelen is men ook hier, [...] het daartoe thans gunstige weder in staat gesteld, bere[...] druk bezig De winterrogge staat aanvankelijk zeer g[...] en kan vrijelijk wedijveren met die der omliggende la[...] derijen. Ziet men elders, zelfs op esch-gronden, de rog[...] dun en slecht opgekomen, hier heeft men desaangaa[...] geen klagen.

✝ **Borger**, 27 Maart. Het getal kiezers van le[...] van den Gemeenteraad in de gemeente Borger, voor 18[...] bedraagt 169; waarvan te Borger, Buinen, Ees, Westdor[...] Drouwen en Bronger te zamen 94; te Nieuwbuinen [...] Drouwenermond te zamen 59; te Drouwenerveen en [...] nerveen te zamen 16. Het getal kiezers van leden [...] Tweede Kamer en der Provinciale Staten bedraagt [...] waarvan te Borger, Buinen, Ees, Westdorp, Drouwe[...] Bronger te zamen 61; te Nieuwbuinen en Drouwenermo[...] 33; te Drouwenerveen en Buinerveen 3.

Buitengewone vergadering der Prov. Staten van Drenthe.

Zitting van 26 Maart.

De Voorzitter opent de Vergadering en verzoekt dat [...] Commissie, in wier handen de ontwerp-verordening [...] wering van de longziekte is gesteld, haar rapport [...] brenge, 't welk geschiedt bij monde van den heer *Tonck[...]*

Op gelijk verzoek, gerigt tot de Commissie, in w[...] handen de beschreiden en beschouwingen van Hee[...] Gedeputeerden, over onderwijs-subsidiën, waren gestel[...] bregt de heer *H. H. A. Sluis* rapport uit.

Daarna werd de vergadering verdaagd tot Woensd[...] morgen 10 uur.

Het rapport der Commissie betreffende het subsidie[...] van 't onderwijs luidt aldus:

Mijne Heeren!

Wij hebben de eer aan Uwe Vergadering weder o[...] te leggen de voordragt van Gedeputeerde Staten en bij[...] gen, in betrekking tot de aanvragen uit een aant[...] gemeenten van Drenthe aan Zijne Majesteit den Koni[...] ingediend, om toepassing te erlangen van art. 36 [...] onderwijswet.

Bij de inhandenstelling is ons opgedragen U in betre[...] king tot die voordragt en de adressen daarbij besproken [...] te dienen van consideratien en advies.

De wet van den 13 Augustus 1857 heeft in haar 31st[...] artikel den regel gesteld, dat *elke gemeente voorziet [...] de kosten van haar lager onderwijs*. Zij heeft echter [...] mogelijkheid voorzien, dat eene gemeente door [...] uitgaven tot eene behoorlijke inrigting van dat la[...] onderwijs vereischt, te zwaar zou worden gedrukt: art. 36 geeft aan den Koning, na onderzoek door Gedeputeer[...] Staten en de Provinciale Staten gehoord, het oordeel,

dit geval bestaat, en de bevoegdheid om te bepalen hetgeen van de onderwijskosten ten laste der gemeente zal blijven, met het gevolg, dat in het overige door de provincie en het Rijk elk voor de helft, moet worden voorzien.

Art. 36 der onderwijswet bevat dus eene *uitzonderings*-bepaling.

Uwe Commissie meent, dat dit een punt is bij de beoordeeling der aanvragen in geschil *van groot belang*

Hier vragen 28 van van de 33 Drentsche gemeenten de toepassing van art. 36. — Uwe Commissie aarzelt niet uit te spreken, dat op al de Drentsch gemeenten door de inrigting van 't onderwijs naar de voorschriften der aangehaalde wet een zware last van uitgavan is gelegd. Het verwondert haar niet, dat de vragende gemeenten in dien last reden hebben gevonden de toepassing te vragen van het eenig redmiddel, dat de wet aan de hand doet. Doch zij is van gevoelen, dat wil men 't artikel juist beoordeelen en dus juist toepassen, men aan het denkbeeld van uitzondering dient vast te houden.

Doet zij dit voor haar zelve, dan vindt Uwe Commissie onder de gemeenten die de toepassing vragen *in gewone omstandigheden* er slechts éene, die zij meent, dat eene stellige uitzondering maakt Zij bedoelt Nijeveen. Die gemeente zal niet alleen buiten alle verhouding tot alle andere vragende gemeenten, zwaar worden gedrukt door den hoofdelijken omslag, die, tot dekking van de onderwijs-uitgaven tot f 3100 zal moeten worden opgevoerd, maar zij verkeert daarenboven in meer dan een ander opzigt in uitzonderingstoestand. Voor al de gemeenten, voor de eene meer, voor de andere minder, belooft de belasting op het gedistilleerd, nu reeds voor vele gemeenten eene milde bron van inkomsten, door haar vermeerderd bedrag te zullen strekken tot verlaging van het door Gedeputeerde Staten als geraamd bedrag van den hoofdelijken omslag. — Vinden vele gemeenten daaruit nu f 1000, en meer, aan zuiver belasting rendement, de gemeente Nijeveen heeft over 1859 slechts ruim f 145, daaraan ontvangen: hare ligging onmiddelijk bij en als in Meppel, maakt dat geen toezigt op den invoer te houden is, en dat dus ook van de verhooging van 't belastingbedrag hier geene vermeerdering van inkomst is te wachten. — Daarenboven is een vrij groot gedeelte van 't territoir der gemeente, de zoogenaamde Koldervеensche Bovenboer, tot turf vergraven, is voor land *water* achtergebleven en heeft zich het vermogender deel der bevolking naar elders verplaatst. De vergraving heeft bovendien tot armoede geleid geleid, die zich ten nadeele der Gemeentekas openbaart in een jaarlijksch subsidie van f 1000 aan een burgerlijk armbestuur; een kwaad dat niet heeft kunnen worden vermeden. Deze gemeente verkeert in zoodanigen uitzonderingstoestand, dat de Commissie meent, dat de Staten de noodzakelijkheid moeten uitspreken van haar naar art. 36 te hulp te komen. Wat het bedrag der hulp betreft, meent zij, dat die zou moeten bedragen de helft van het bedrag in kolom 20 op den gedrukten Staat A aangewezen.

Wat al de overige gemeenten betreft die voor *gewone* behoeften toepassing vragen van art 36, is Uwe Commissie van gevoelen, dat het artikel die toepassing niet vinden kan, tenzij men van de uitzondering regel wil maken. Al die andere gemeenten zijn gedrukt, de eene meer, de andere minder, doch geene daarvan staat met Nijeveen gelijk; onderling daalt die druk, als men let niet alleen op de medegedeelde cijfers, maar ook overigens op den toestand der gemeenten en de welvaart der ingezetenen — *langzaam* en soms *onmerkbaar* af. Boven aan de schaal twijfelt men niet aan bezwaar, beneden durft men zich niet meer zoo stellig uiten. Men kan uit al de overige gemeenten geene enkele als uitzondering voegen bij de eene die de Commissie als exceptie stellen wil, of men doet onregt aan andere en aan alle overigen. Zóó komt men tot het delemma: willig het verzoek van alle in, of weiger 't aan alle. Willigt men 't in voor alle dan wordt toepassing van art. 36 *regel voor Drenthe*; geene enkele gemeente die dan op aanvraag die zelfde toepassing kan worden geweigerd.

In opzigt tot de aanvragen voor *buitengewone* behoeften is de Commissie van gevoelen, dat ook hier gelden moet het denkbeeld: *art. 36 is geschreven als uitzonderingsbepaling, niet als regel.* Hoe veel er ook te zeggen zou zijn voor het wenschelijke, om bij wijze van algemeenen maatregel aan al de gemeenten die dit vragen voor stichting van gebouwen hulp te verleenen, zoo meent de Commissie, dat de wet het verbiedt, dat men zich moet houden aan hare uitspraak: *iedere gemeente voorziet in hare eigene onderwijskosten, behoudens uitzondering.* — Zij is echter van gevoelen, dat de uitzondering hier eenigzins ruimer kan worden gesteld.

Druk voor de gemeenten uit de inrigting van het lager onderwijs naar de nieuwe wet, nemen wij, neemt zeker ook Uwe Vergadering, in Drenthe algemeen aan. Komt bij het gewone den last van buitengewone kosten voor stichting van gebouwen voor het onderwijs, dit is reeds op zich self eene vermeerdering van den druk. Doch die last wordt, in ons gewest hier en daar nog meer gevoeld, wanner het geldt stichting van gebouwen voor nieuwe bevolkingen, voor kolonien, ontstaan door veenexploitatie en nu en dan op andere wijze, met een woord, ten behoeve van ingezetenen, die aanvankelijk alleen uitgaven veroorzaken aan de gemeente, en geene evenredige inkomsten aanbrengen.

Voor dien buitengewonen bouw wil Uwe Commissie U raden nu en inkomstig U gunstig uit te spreken voor de toepassing van art 36 Zij meent dat van de tegenwoordige aanvragen voor zoodanige gunstige uitspraak in aanmerking komen die van Coevorden voor de school en onderwijzerswoning te Steenwijksmoer, die van Beilen voor die in het Tiendeveen,

die van Emmen voor den bouw eener school in het Bargerveen, aan de verlenging van het kanaal der Drentsche Kanaalmaatschappij,

en die van Westerbork voor den bouw eener school en onderwijzerswoning te Nieuweroord.

Mag nu de Commissie haar gevoelen zamentrekken in een bepaalden raad — en zij meent dat die van haar wordt verwacht, dan adviseert zij Uwe Vergadering, om te verklaren:

A. ten aanzien van de 26 aanvragen, om toepassing van art. 36 voor gewone behoeften,

dat de Staten, vasthoudende aan het denkbeeld, dat gemeld wetsartikel eene uitzonderingsbepaling bevat, schoon overigens erkennende, dat de vragende gemeenten door de onderwijskosten bezwaard zijn, — meenen, dat er onder haar slechts éene is, die in uitzonderingstoestand verkeert, te weten de gemeente Nijeveen — dat die gemeente naar hun gevoelen door de uitgaven tot behoorlijke inrigting van haar lager onderwijs vereischt, te zwaar zou worden gedrukt, en dat zij eerbiedig aan Z. M. den Koning in overweging geven, de som van 't geen ten haren laste zal blijven, te bepalen op f 1000, en voorts om, beschikkende op de overige aanvragen, die alle af te wijzen, op grond dat bij inwilliging ook van eene enkele daarvan, die inwilliging billijk voor alle zou moeten plaats hebben en zoo de uitzondering regel worden zou.

B. ten aanzien der aanvragen voor *buitengewone* behoeften,

dat de Staten, in de meening dat in schoolbouw voor nieuwe bevolkingen een meer dan gewoon bezwaar ligt voor de daartoe verpligte gemeenten, die overigens reeds zwaar zouden worden gedrukt — de volgende gemeenten door en in opzigt tot verpligtten bouw van school en onderwijzerswoning: als Beilen voor die te Tiendeveen, Coevorden voor die te Steenwijksmoer, Westerbork voor die te Nieuweroord en Emmen voor die in de Bargerveenen aan het kanaal der Drentsche Kanaal-Maatschappij, *te zwaar* zouden worden gedrukt, met verzoek aan Gedeputeerde Staten, om de uitspraak sub A ter kennis te willen brengen van Z. E. den Minister, doch ten aanzien van die sub B, daaraan vooreerst geen gevolg te geven, doch de zaak op het punt der behoefte nader te instrueren en ze in de aanstaande zomervergadering op nieuw te willen ter tafel brengen, ten einde alsdan de Staten zich zouden kunnen verklaren over het bedrag van het *te zwaar*.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

27 Maart.

J. Z te Schoonoord, wegens diefstal, als niet wettig noch overtuigend bewezen, vrijgesproken. — G S Z te Hoogeveen, wegens moedwillige mishandeling, als niet overtuigend bewezen, vrijgesproken. — R E. Exlo, wegens diefstal gepleegd met oordeel van onderscheid, veroordeeld tot 6 dagen gevangenisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

GRONDEN,

waarop het wenschelijk is, dat de ontworpen straatweg van Ruinerwold naar Beilen niet over Spier maar over Wijster gelegd worde.

1. In de lijn over Wijster kan de eerste 975 el dienen voor twee wegen, voor bovengenoemden en voor dien naar Westerbork, Zweeloo etc. voor welken weg reeds provinciaal susidie a 30 precent is toegestaan. Daar kan een tolgaarder voor beide wegen geplaatst worden en bij dien tolboom zal stellig tweemaal meer tolgeld ontvangen worden, dan langs de geheele lijn Spier bij twee tol boomen.

2. De weg naar Hoogeveen, Overijssel, etc. kan over Wijster ongeveer 300 ellen korter worden dan over Spier als nl. de zijtak, à 6000 el, voor rekening van Hoogeveen blijft en de aansluiting van de lijn Wijster te Pesse aan genoemden zijtak plaats had.

3 De gehuchten Lievinge, Makkum, Holthe, Wijster en Drijber, welker bevolking tot Spier staat als 6 : 1, en die een aanmerkelijk aandeel der kosten zal moeten dragen, worden dan billijk gebaat en Spier geniet even groote regten als Drijber, dat nog meer in de begrooting betaalt dan Spier. Beide gehuchten zijn dan ongeveer op gelijken afstand van den straatweg

De ingezetenen van Westerbork behoeven dan met hunne landbouwproducten geen omweg te maken van 3 a 4000 el naar de weekmarkten te Meppel en Hoogeveen.

4. De bewoners langs de lijn Wijster worden dan niet beroofd van de belangrijke passage, die zoo oud is als het Hoogeveen, en de bestaande postroute (of bodeloop) voldoende verbeterd.

5 De meermalen uitgebakende spoorweglijn Meppel-Assen, die door Drenthe's bevolking met zooveel belangstelling gewenscht wordt, blijft dan ongeschonden. Over Spier snijden straat- en spoorweglijn elkander driemaal in een afstand van 11465 el, terwijl zij zeer nabij elkander liggen. Over Wijster slechts eenmaal, dat niet vermeden kan worden.

Wij verheugen ons, dat genoemde voordeelen aan de lijn over Wijster verbonden zijn, en wij vleijen ons, dat bij het publiek, de betrokken Gemeentebesturen, de Staten der Provincie en de Hooge Regering deze voordeelen we zullen wegen.

Het ware ook te bejammeren, dat het schoone ontwerp, hetwelk zoo veler belang kan bevredigen, door verkeerde zienswijzen zoude bedorven worden.

Eenige lezers van uw geacht blad vragen beleefdelijk een plaatsje voor het bovenstaande in het eerstuitkomende nommer van hetzelve

Beilen, 18 Maart 1861. X. Y. Z.

BEREKENING,

dat de ontworpen straatweg over Wijster minder behoeft te kosten dan die over Spier.

De lijn over Wijster moet kosten, volgens [illegible] den heer *D. Kramer*, tot aan de zijtak in Pesse, met bijna alle onteigening (12230 el) f 56.727.25.

Het volgende komt voor de helft in de lijn naar Westerbork.

De eerste 975 el van Beilen kost van wege de aardebaan	f 337.40
Kunstwerken, een tolhuis en boom	- 1120.00
Bestrating à f 3.98 per el, maar om het mindere transport gesteld op f 3 80	- 3705.00
Een tolgaarder minder, jaarlijks á f 120, tot kapitaal gebragt à 4 procent	3000,00
Totaal	f 8162,40
De helft voor de lijn Westerbork bedraagt	f 4081,20
Zuivere kosten der lijn over Wijster	- 52646,05
De lijn over Spier (11465 el) kost	53362,89
Derhalve is de lijn over Wijster minder kostbaar.	f 716,84

GEDACHTEN

over het lager- of Volksonderwijs,

naar aanleiding van het ingezonden stuk in de Asser Courant, dd 23 Maart.

De aanleiding en het doel van het voorstel der heeren Mrs. *P. Hofstede* en *E. K. J. Bertling*, om eene school te openen voor uitgebreid lager onderwijs in deze gemeente, zijn:

1o. het onvoldoende van 't lager onderwijs, gelijk dit thans geregeld is.

2o. het ontbreken van eene goede gelegenheid, tot het erlangen van uitgebreid lager onderwijs.

Omtrent het eerste punt wordt als oorzaak opgegeven: een te gering onderwijzend personeel.

Ofschoon wij meenen, op goede gronden, te durven beweren, dat het onderwijs in deze gemeente, althans in *sommige* scholen van deze stad [illegible] voldoende mag genoemd worden, en het daarom ook voor den onderwijzer, die zich naar behooren van zijnen pligt kwijt, al wat *hard* vinden, zulke ongunstige beoordeelingen omtrent zijn werk te moeten vernemen [daar dit toch wel in de eerste plaats door het *schooltoezigt* diende onderzocht te worden,] willen we hierop echter niet bijzonder drukken. Maar is er werkelijk behoefte aan meerdere hulp, dat men daarin dan beter voorzie, zoo door het aanstellen van hulponderwijzers als door kweekelingen: doch 't is ook hier, *„zonder geld geen Zwitsers„*

Evenwel is het tweede punt van te veel belang, om er niet bij stil te staan.

Men zegt, en niet zonder grond: „in eene gemeente, „gelijk deze, met zoovele ingezetenen tot den eersten rang „der maatschappij behoorende, *doch bovenal met eene zich „krachtig ontwikkelende burgerklasse*, mag geene gele„genheid tot het erlangen van meer uitgebreid lager „onderwijs ontbreken.„

De schoolwet neemt onder de vakken van meer uitgebreid lager onderwijs, zie Art. 1, lett. k en l.

1o. *de beginselen der kennis van de levende talen.*

2o. *de beginselen der wiskunde.*

Tot het aanleeren van de beginselen der levende talen bestaat hier goede gelegenheid, zoowel bij den heer *H. B. Kremer* als, verder voortgezet, bij den heer *Noordewier*; terwijl deze gelegenheid, door de inrigting van den heer *Geelhoed*, nog met een derde staat vermeerderd te worden Bovendien heeft mejufvr. *Wor*, eene doelmatige school voor jonge jufvrouwen. Maar tot het aanleeren van de beginselen der wiskunde, en daarmede in verband staande vakken, bestaat die gelegenheid nog niet, en juist aan zulk een onderwijs heeft *de nijvere en zich krachtig ontwikkelende burgerstand*, d. i. de kern van het Volk, groote behoefte. Evenwel zou die gelegenheid (indien het der Gemeenteraad ernst ware, om den nijveren burger eene dienst te doen met betrekking tot het volksonderwijs) zeer gemakkelijk en op eene min kostbare wijze, kunnen worden daargesteld. Hoe dan?

't Is algemeen bekend, dat een onzer onderwijzers, de heer *F. Dijkstra*, behoorlijk is toegerust met die kundigheden, welke noodig zijn tot het geven van onderwijs in de *rekenkunde*; *algebra*, *meet-* en *zeevaartkunde*; welligt ook (we kunnen het niet bepaaid verzekeren) in de *natuur* en *werktuigkunde.* Men zou dus eene avondschool kunnen openen waarin die vakken, benevens ook nog het *regtlijnig teekenen*, werden onderwezen.

Zonder bezwaar voor de Gemeente zou dergelijke inrigting tot stand kunnen komen; want een jaarlijksch schoolgeld van f 4 à f 5 zou geen burger te veel drukken, en deze schoolgelden souden welligt meer dan voldoende zijn; om den onderwijzer daaruit eene belooning of aanmoediging van f 100 à f 150 te kunnen uitkeeren. Door zoodanige wijziging in het openbaar onderwijs aan te brengen, zouden vele wenschen, vooral van nijvere burgers, bevredigd worden.

't Spreekt van zelve, dat de verordening van den 16 Dec. 59 bij art 9, in de laatste alinea, die buitendien ondoelmatig is, moest gewijzigd worden.

Overigens gelooven wij, dat het onderwijs te Assen zoo goed is, dat het aan gematigde eischen kan voldoen.

En wordt het voorstel van den heer *Brumsteede*, — dat volkomen op art. 36 der schoolwet is gegrond — aangenomen, dan zou men, door de eventuële bijdragen van het Rijk en de provincie gesteund, het inkomen der onderwijzers en hulponderwijzers [illegible] kunnen verhoogen, teneinde ook daarin niet bij andere [illegible] ten achteren te staan.

[illegible] 1100, W[illegible] 000 [illegible]

Begeeren de aanzienlijkste ingezetenen, dat hunne kinderen niet met die van minder gegoede burgers op eene school gaan, welnu — er is niets tegen dat er eene *bijzondere school* voor kinderen van *aanzienlijken* worde opgerigt: de wet geeft daartoe vrijheid. Maar op kosten der gemeente behoorde men dit niet te verlangen, want met hetzelfde regt zouden ook dan de burgers scholen kunnen verlangen, uitsluitend voor *burgerkinderen* ingerigt.

Dit zou evenwel een achteruitgang zijn, ten nadeele van de kinderen zelven, ze zouden, die kinderen van meer gegoeden, op andere kinderen met minachting nederzien: de natuurlijke hoogmoed des harten, zou er door gevoed worden. Maar ook is er bij de ontwikkeling van de verstandvermogens der kinderen, zoo van aanzienlijke als van minder gegoede ouders, zekerlijk niet zulk een verschil op te merken, dat dáárom, reeds vóór de 12 jaren des levens, afzonderlijke scholen noodig zouden zijn. Eerst later hebben de kinderen van verschillende standen, bij het zoogenaamd *voltooijend onderwijs*, naar den aard van hun toekomstig beroep, eene onderscheidene leiding noodig.

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER. M. RIJNDERS, echtgenoote van L. HUBENET.

Dwingelo, 24 Maart 1861.

Bevallen van eenen ZOON, E. LAMBERS geb. SOMER.
Assen den 26 Maart 1861.

Heden overleed mijne dierbare Echtgenoot ANNNA STAAL, in den ouderdom van 56 jaren en 2 maanden.
Assen 26 Maart 1861.
H. M. WINTERS.
Eenige kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Met referte tot onze advertentie d.d. 9 November 1860, zijn wij zoo vrij, al degenen, welke ***Voorwerpen*** wenschen in te zenden voor de ***algemeene Nationale Tentoonstelling van Nijverheid te Haarlem***, te herinneren, dat dezelve dienen te worden bezorgd bij een der ondergeteekenden vóór 15 April aanstaande; zullende alsdan voor de verdere verzending naar Haarlem door hen gezorgd worden.
Assen 27 Maart 1861.
De Sub-Commissie voor genoemde Tentoonstelling,
H. A. M. BRUMSTEEDE.
Mr. H. J. SMIDT.

De nieuwste modellen

van HOEDEN en PETTEN zijn heden ontvangen bij A. BROUWER, Pettenmaker aan de Vaart te Assen.

TWEE BEKWAME

KLEERMAKERSKNECHTEN

kunnen dadelijk **VAST WERK** bekomen bij W. RAS te Steenwijk.
Salaris naar bekwaamheid. Brieven franco.

HARDDRAVERIJ TE GIETEN,

op Paasch-Maandag den 1 April a.s. Prijs: een fraai ***CHAISGEREIDE***, met Zilver gemonteerd; premie dito ***ZWEEP***.
Aangifte 's middags 1 uur bij den Logementhouder H. OTTENS aldaar.
Alleen Paarden, die geene prijzen hebben gewonnen en naar genoegen der Keurmeesters zijn, worden toegelaten.

Voorjaars-examen,

lager onderwijs *Woensdag* en *Donderdag* den 3 en 4 April, zoowel voor d'acten van ***Hoofd-*** als van ***Hulponderwijzers; Vrijdag***, voor aanteekeningen op acten van Onderwijzers en van Onderwijzeressen; *Zaturdag*, voor d'acten van Onderwijzeressen.
d'Inspect. NASSAU.

OP EEN BUITEN in deze Provincie, wordt gevraagd:

een Jongeling,

van de Pr. G., geschikt en genegen, om als huisknecht te dienen.
Adres onder letter E. met franco brieven, aan het Bureau dezer Courant.

Te Koop:

Eene beste ***BAROUCHET***, voor vier personen. Te bevragen bij den Wagenmaker ANDRIESSEN te Meppel.

Attentie, Heeren Landgenooten!
De rijkdom Gods is weêr ontsloten,
En d'onderteekenaar,
Op 't woord af, dat is waar,
Volgt weer zijn oude raad;
En levert, zoo 't U maar beslaat,
Voor weinig geld,
Het puikste KLAVERZAAD.
En noemt zich, die hem blijft gelijk,
Uw Dienaar DIJK, J. G.,
op No. 36 te Wildervank.

Boelgoed.

Mr. P. A. BERGSMA zal op Zaturdag den 30 Maart 1861, des namiddags te één uur, ten verzoeke van EGBERT DIRKS NIJHOLT en ten huize van de Erven LUCAS EGBERTS DE ROO te Makkinga verkoopen:

Eene ***MELKKOE***, zes Friesche ***SCHAPEN***; ***MEST***, vier mud ***POOT-AARDAPPELEN***, twee ***BEDDEN*** met toebehooren, een ***KLOK***, ***KARN***, twee ***MELKTONNEN***, ***Kabinet***, ***Tafels***, ***Stoelen***, — ***Weversgereedschappen***, — een ***Kagchel***, ***Emmers***, ***ijzeren Potten***, enz. enz. en voorts verhuren:
Drie perceelen ***AARDAPPELLAND***.

DU BARRY'S

Revalenta Arabica.

Wij hebben vergunning te vermelden, dat te Harlingen eene Dame woont, die aanhoudend aan koortsen lijdt, wanneer zij geene REVALENTA gebruikt, maar oogenblikkelijk daarvan bevrijd is, zoodra zij weêr tot het gebruik der REVALENTA terugkeert.

De Heer J. S. VAN DIJK te Harlingen, is gaarne bereid mondeling nadere informatiën te geven.

Eenende, door langdurige ziekten te weeg gebragt, teleurstelling en eindelooze geldverspilling aan niet helpende Medicamenten en Doctoren, kunnen thans voorkomen worden. Men gebruike slechts de REVALENTA ARABICA der Heeren BARRY DU BARRY en Co., die door eene aangename en natuurlijke werking op het organismus, chronische en afmattende ziekten weg neemt, Ziekelijkheid en Pijn in Gezondheid en Kracht herschept.

Duizenden en duizenden danken der REVALENTA hunne gezondheid, getuigen de vele Attesten van Lieden van alle rangen en standen, die erkentelijk voor de ontvangen hulp, ook het geluk dat hun ten deel viel, aan anderen wilden verzekeren, door den lof te verkondigen van DU BARRY'S REVALENTA.

Maag- en onderbuikskwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, gravel, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rhematische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking en alle andere ziekten, die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door DU BARRY's kracht en gezondheid herstellend meel.

Als voeding voor kleine kinderen is het ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding met melk. Het verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid door „F. VON WINDHEIM en Co., Verkoophuis„ geteekend is.

De prijs der Revalenta is: Kleine Bussen 87½ cent, 1 pd. f 2, 2 pd. f 3.50, 5 pd. f 8, 12 pd. f 16.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN 17—23 Maart. Ondertr. Arnoldus Bergakker en Willemina Meinen. — Geh. Egbert van der Weide en Margje IJkes. — Bev. Grietje Reinders geb. Scholten van zoon; Gerritdina Goverts geboren Brink van dochter. Geesje Post geb. Stoffers van dochter; Annigje Hartman geboren Lijster van zoon. — Overl. Egbert Harms Boertien weduwe van F. G. Bols 85 jaren; Beckje Cats echtgenoote van J. H. van J. H. Groote 81 jaren; Hendrik Veldman 29 jaren ong. Harm Moes echtgenoote van Aaltje Boer 26 jaren. Een levenloos kind van 't vr. gesl. van Steffen Kloeze en Albertje Schoneveille.

GASSELTE 18—25 Maart. Geb. Marchien dochter van Frederik Meijeringh en Jennichgien Kampman; Willem zoon van Klaas Salomons en Willemina Pott; Jan zoon van Hendrik Boer en Aaltien Wessels; Roelof zoon van Harm Hadderingh en Jantien Moek. — Gehuwd geene. — Overl. Cornelis Prins 3 maanden zoon van Henderikus Cornelis Prins en Henderika Alingh.

MARKTBERIGTEN.

Groningen 26 Maart.

Tarwe Oml.	72 ℔	f 13-10		Garst	N. Winter	52 ℔	f [illegible]
» Old.	72	- 12-85		——	dito	54	- [illegible]
—— Oml. 1860	70	- 8-85		——	Zomer	60	- [illegible]
—— dito	68	- 8-25		——	Knobbe	56	- [illegible]
—— Old.	66	- 7-35		Boekweit	Zand	62	- [illegible]
—— dito	68	- 7-85		——	dito	64	[illegible]
				——	N. Zwarte	62	[illegible]
				——	Oude	64	[illegible]
Rogge N. Inland.	64	- 5-30					
—— dito	66	- 5-80					
—— oude	70	- 7-40		Paardeboonen N.			f 4.50 a [illegible]
—— dito	68	- 0-00		Groene Erwten			9.00 a 13
Haver Dikke	40	- 3-35		Graauwe dito			7.00 a 11
—— dito	46	- 4-20		Koolzaad 1860			9.50 a 11
—— Voer	36	- 2-90		Gort grove			9.00 a 10
—— dito	38	- 3-20		—— parel			12.50 a 14
—— Zwarte	36	2-80		Olie, raap p.v.			35.50 a 00.00
—— dito	38	- 3-10		Boter, 1e soort			20.50 a 00.00
				—— 2e »			17.00 a 00.00

Tarwe ruim prijshoudend — Rogge 5 en Boekweit 10 ct. lager traag afgaande — Gerst meer aan en niet dan lager plaatsen — Dikke en witte Voerhaver iets lager, zwarte als voren — Boonen in een doen — Koolzaad bijna niet omgegaan — Gort nagenoeg als voren.

Steenwijk 25 Maart. Rogge f 6.00 a f 6.40 — Boekweit f 6.50 a f 7.50 — Boter ⅛ vat f 00.00 a f 00.00.

Oldemarkt 23 Maart. Rogge f 6.00 a f 6.30. Boter vierde vat f 52.50.

Heerenveen 23 Maart. Rogge f 5.75 a f 6.75. Boekweit f 7.00 a f 8.80. Boter een vierde vat f 52.50.

Noordwolde 21 Maart. Rogge f 5.60 a f 6.20. Boekweit f 7.00 a f 8.75. Boter 1 Ned. ℔ f 1.08 a f 1.15.

Zuidlaren 25 Maart. Rogge f 5 a f 5.75. Boekweit f 6 a f 7. Aardappelen f 2 a f 2.10.

Amsterdam, 26 Maart.

TARWE stil; 128 ℔ bonte Poolsche f 410 f 412; per 2400 kilo: nieuwe Geldersche f 350.

ROGGE prijshoudend met redelijken handel; 131 ℔ Pruissische f 250 aan de Zaan; 125 ℔ dito f 238, 120 ℔ Archangel f 210; 117 118 ℔ Peterb. f 202 f 204, 118 119 ℔ dito f [illegible] f 207, 115 ℔ dito f 197; 117 ℔ dito f 201. Op levering per 2100 kilo flaauwer. Maart f 196, April, Mei, Junij en Julij f 194; October f 196 f 195 f 194.

GARST iets lager; 96 ℔ Friesche Winter f 170.

BOEKWEIT met weinig omgang, stemming traag; 116 ℔ Oldenburger f 244.

KOOLZAAD £ 1 lager, op 9 vaten Olie in April £ 6[illegible] Sept. £ 68.

LIJNZAAD f $2\frac{1}{2}$ hooger; 113 114 ℔ Odessa f $342\frac{1}{2}$.

RAAPOLIE dadelijk flaauw, op levering merkelijk lager, op 6 weken f $37\frac{3}{4}$; Vliegend f $36\frac{1}{2}$; 1e. Mei f $36\frac{5}{8}$ $\frac{1}{4}$, Sept. f $37\frac{1}{2}$ f $37\frac{1}{4}$, October f $37\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$, November f 38 f 37[illegible] December f $38\frac{1}{4}$ f 38.

LIJNOLIE dadelijk en op levering flaauw, op 6 weken f $30\frac{1}{2}$; Vliegend f $29\frac{1}{4}$; 1e. April f $29\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$, Mei f f $29\frac{5}{8}$ Najaar f 31.

HENNEPOLIE op zes weken f 38, Vliegend f $36\frac{3}{4}$.

RAAPKOEKEN f 87 a f 90.

LIJNKOEKEN f 12 a f 15.

SCHIEDAM 25 Maart. Moutwijn f 13.75 — Jenever f 19.[illegible] — Amst. proef f 20.5[illegible].

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1861.

	pCt.	25 Maart	26 Maart.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{4}$	$63\frac{3}{4}$
—	3	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{13}{16}$
—	4	$99\frac{1}{8}$	99
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{7}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$133\frac{1}{2}$	$133\frac{1}{4}$
O. I. Leening	4		
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$		
N. B.	3		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{1}{4}$
Cert. 1831/33	5		$82\frac{5}{8}$
Dito 1840	4	$74\frac{5}{8}$	$74\frac{3}{4}$
— Or. 2e 3e 4e L.	4	$74\frac{5}{8}$	$74\frac{5}{8}$
— 5e L.	4		
— 5e Serie	5	$83\frac{1}{4}$	83
— 1855 6e S.	5	94	$93\frac{15}{16}$
— van Ass.	6	$56\frac{3}{8}$	$56\frac{3}{8}$

	pCt.	25 Maart.	26 Maart.
Polen,			
Aand. fl. 500		$160\frac{1}{2}$	160[illegible]
Obl.	4	76	76[illegible]
Spanje, Obl.	$1\frac{3}{4}$	$41\frac{3}{4}$	41[illegible]
Obligatien	3	$49\frac{3}{8}$	
Binnenl.	3	$47\frac{1}{2}$	$47\frac{1}{8}$
Amortisable		$17\frac{1}{2}$	$17\frac{9}{16}$
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4	39	39
—— Metal.	5	$41\frac{1}{16}$	40[illegible]
— RenteA.	5	$64\frac{3}{8}$	64[illegible]
— Nation.	5	$48\frac{5}{16}$	48[illegible]
—— ——	$2\frac{1}{2}$	$22\frac{1}{8}$	22[illegible]
Belgie, Cert.			
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$53\frac{1}{4}$	
Portug., Obl.	3	$45\frac{7}{8}$	45[illegible]
Brazilien	5	$98\frac{7}{8}$	
Weener aandeelen	4	$217\frac{3}{4}$	

25 Maart.

Nationale fondsen waren onveranderd, Oostenrijksche vaster, Portugesche flaauwer; overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

26 Maart.

De markt leverde heden weinig bijzonders op, alleen Oostenrijksche en Portugesche fondsen waren iets flaauwer.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.